

Pagrindiniai tikėjimo principai

Kuo išsiskyrė anabaptistai iš kitų? Kuo jie tikėjo? Koks šios tradicijos biblinis pamatas?

Pirmojoje šešiolikto amžiaus pusėje, ankstyvieji anabaptistai vaidino išskirtinį vaidmenį: jie buvo nei katalikai, nei protestantai, bet atskira trečioji jėga. Svarbu pabrėžti šią, deja, dažnai pamirštamą tiesą.

Žinoma, anabaptistų judėjimo įkūrėjai buvo daug kuo skolingi Liuteriui ir kitiems protestantų reformatoriams. Liuteris pabrėžė išgelbėjimą per asmeninį tikėjimą, vien tik per Kristų, malone, kaip apreikšta Šventajame Rašte. Bet daugeliu lemiamų klausimų anabaptistai skyrėsi nuo Liuterio taip, kaip Liuteris skyrėsi nuo Romos katalikų.

Vertinant Liuterį, reikia prisiminti kelis istorinius faktus. Liuteris, taip pat, kaip ir Kalvinas bei Cvinglis, griežtai prieštaravo anabaptistams. Iš tiesų, iš 20 000 – 40 000 anabaptistų, nukankintų pirmaisiais dešimtmečiais, tikriausiai daugiau nužudė protestantai, nei katalikai.

Skirtumai tarp anabaptistų ir reformatorių vis labiau ryškėjo. Liuteris, Kalvinas ir kiti jų bendražygiai siekė viduramžių Bažnyčios reformacijos. Anabaptistai norėjo atkurti Naujojo Testamento laikų Bažnyčią.

Reformatoriai kreipėsi į valstybę, kad ta apgintų oficialios religijos įkūrimą. Kita vertus, anabaptistai nesiekė valdžios pripažinimo.

Reformatoriai tvirtino, kad visi žmonės karalystėje turėtų paklusti oficialiai valstybinei religijai. Tačiau anabaptistai dar gerokai prieš tai, kai filosofai iškėlė idėją apie valstybės bei religijos atskyrimą, ėmė skelbti pilietinę ir visuotinę religijos laisvę.

Reformatoriai išlaikė daugelį tų dienų Katalikų Bažnyčios ir valstybės bendrų puolimų. Anabaptistai, kurie laikė save svetimšaliais ir piligrimais šiame pasaulyje, atmetė bet kokį tikėjimo ir pilietybės suplakimą. Bažnyčia, kurią jie liudijo ir už kurią mirė, rėmėsi vien tik

Parašė

Ketvirtadienis, 08 Gruodis 2005 00:21 - Atnaujinta Penktadienis, 24 Kovas 2006 19:03

Kristumi ir nepripažino jokių valstybės apribojimų.

Reformatoriai toleravo karines žudynes, kuriose dalyvavo krikščionių kariai. Tuo tarpu, anabaptistai reiškė meilę savo persekiotojams ir meldėsi už juos.

Reformatoriai išskaidė krikščionių gyvenimą dalimis. Liuteris rašė: „Būdamas krikščionimi, žmogus turi viską iškentėti ir niekam nesipriešinti. Būdamas valstybės piliečiu, tas pats žmogus turi kovoti su džiaugsmu tol, kol gyvas“. Anabaptistai atmetė šią dvilypę etinę nuostatą.

Esmė aiški – anabaptistai nebuvo didžiosios protestantų bažnyčios dalimi. Jie įsteigė trečiąją šaką ir išklėle sau būdingas vertybes.

Žinoma, šiandien nemažai kitų bendruomenių perėmė daug anabaptistų iš naujo atrastų idėjų, ir skirtumai tarp protestantų bei anabaptistų sumažėjo. Tačiau, bendra prasme, anabaptistų tikėjimas ir etika išlieka išskirtiniai. Nors anabaptizmo paveldėtojai dažnai nuosekliai nepraktikavo ir neskelbė savo tikėjimo tėvų idėjų, ši tradicija savy talpina unikalų bibliinių principų rinkinį.

Netgi tuomet, kai pripažįstama, kad anabaptistai nėra vieninteliai, skelbiantys teisingą tikėjimą, verta peržvelgti pagrindinius jų propaguojamus teiginius. Juos apibrėžti galime per dvyliką esminių principų.

1. Jie aukštai vertina Bibliją. Nors anabaptistai nešlovina pačios biblijos, nes tai būtų bibliameldystė, jie priima „Šventąjį Raštą esant patikimu Dievo Žodžiu, ir Šventąją Dvasią... neklystančia vadove, kuri veda žmones į tikėjimą per Jėzų Kristų bei krikščionišką mokinystę“. Anabaptistai tikina, kad krikščionys visada turi būti vedami Žodžio, kurį tyrinėja kartu su bendruomene, padedant Šventajai Dvasiai.

2. Jie pabrėžia Naujojo Testamento svarbą. Kadangi Kristus yra aiškiausias Dievo

apreiškimas, anabaptistai funkciškai skiria vienodai įkvėptus Senąjį ir Naująjį Testamentus. Mes juos vertiname kaip Senąją bei Naująją Sandoras. Senąjį Testamentą skaitome iš Naujojo perspektyvos, o Naująjį vertiname kaip Senojo Testamento išsipildymą. Kai Testamentai skiriasi, Naujasis dominuoja, todėl anabaptistų etika pirmiausia kildinama iš Naujojo Testamento.

3. Jie pabrėžia, kad Jėzus – svarbiausia. Anabaptistai Kristologiją kildina tiesiai iš Žodžio ir ragina giliai pasišvęsti Jėzui visose gyvenimo srityse. Toks požiūris prieštarauja nuomonei, kad Jėzaus įsakymai yra per sunkūs paprastiems tikintiesiems ir kad Jėzus svarbus tik tuo, kad suteikia dangiškąjį išgelbėjimą. Greičiau, sielos išganymas yra esminio žmogaus pasikeitimo dalimi.

4. Jie pabrėžia tikinčiųjų bažnyčios svarbą. Anabaptistai tiki, kad krikščionies atsivertimas nebūtinai staigus ir skausmingas, bet visuomet remiasi į sąmoningą apsisprendimą. „...Jei kas neatgims iš aukštybės, negalės regėti Dievo karalystės“ (Jn 3,3). Tikėdami, kad kūdikis negali sąmoningai tikėti Kristumi, anabaptistai krikštija tik suaugusius, kurie išpažįsta gyvą tikėjimą. Savanoriškas krikštas ir pasišventimas gyventi kitaip ir kartu su bendruomene siekti šventumo sudaro narystės bažnyčioje pagrindą.

5. Jie pabrėžia mokinystės svarbą. Tapti krikščionimi reiškia ne tik tikėti Kristumi, bet ir juo sekti. Tikėjimą anabaptistai išreiškia šventai gyvendami. Krikščioniškas tikėjimas ir gyvenimas – neatskiriami. Turime būti ne tik išgelbėti per Kristų, bet ir paklusniai juo sekti kasdien. Todėl, pavyzdžiui, anabaptistai nuo pat pradžių atsisakė prisiekti bet kokiomis aplinkybėmis (Mt 5,33-34). Jie pasiryžo kalbėti tiesą. „Nes jie nesutiko atskirti, kada reikia sakyti tiesą, o kada ne“. Anabaptistai ir toliau moko, kad išgelbėti tampame Jėzaus Kristaus mokiniais, ir kad jis – mūsų gyvenimo pavyzdys.

6. Jie atkakliai kovoja už nedalijamą bažnyčią – nei į klases, nei ką kitką. Bažnyčia, Kristaus kūnas, turi tik vieną galvą. Pripažindami funkcinę įvairovę, anabaptistai atmeta bet kokius skirstymus pagal rasę, tautybę, klasę ar lytį, nes visi jie išnyksta Kristaus kūno vienybėje ir jo narių lygybėje. Bažnyčios vienybė ir jos narių lygybė vertinama aukščiau už skirtumus.

7. Jie tiki Bažnyčią esant Sandoros bendruomene. Kartu garbinti, padėti vienas kitam, bendrauti ir jausti atsakomybę kitiems bendruomenės nariams – esminiai anabaptizmo bruožai. Individualizmas – anabaptizmo antonimas.

8. Jie atsiskiria nuo pasaulio. Pakeistų žmonių bendruomenė – Dievo karalystės dalis. Ji veikia pasaulyje, bet nuo jo atsiskyrusi. Ištikima piligrimų bažnyčia pasaulį vertina kaip svetimą terpę, kurioje vyrauja visiškai kitoks gyvenimas ir keliama kitokie tikslai. Šis principas apima ir principą apie bažnyčios ir valstybės atskyrimą. Todėl, anabaptistai atmeta visas valstybinės-civilinės religijos formas.

9. Bažnyčią jie mato esant pavyzdine kontrakultūra. Per vieningą tikinčiųjų bendrystę, kiekvienas anabaptistų susirinkimas formuoja alternatyvią bendruomenę. Tai – Sandoros bendruomenė, autentiška kontrakultūra.

10. Jie tiki, kad neatskiriama gerosios naujienos dalis – eiti taikos keliu paskui Taikos Kunigaikštį. Šiuo aspektu, anabaptistai skiriasi nuo daugelio kitų krikščionių. Anabaptistai tiki, kad būti taikdariu nėra pasirinkimas. Tai – esminis krikščionio bruožas. Taikdarystė nesusijusi vien tik su karine tarnyba. Remdamiesi Šventuoju Raštu, anabaptistai atmeta smurtą žmonių santykiuose. Taiką ir susitaikymą – meilės kelią – jie vertina kaip krikščioniškos Evangelijos širdį. Šį etinį principą Dievas davė ne apmąstyti. Taip gyventi jis įsakė, ir jam reikia paklusti. Tai buvo be galo brangu Jėzui. Tai turėtų būti svarbu ir jo mokiniams. Taikos kelias yra gyvenimo būdas.

11. Jie pabrėžia svarbą pasišvęsti tarnystei. Kaip Kristus atėjo visiems tarnauti, taip krikščionys turėtų tarnauti vienas kitam Kristaus vardu. Todėl net ir atsiskyrę nuo pasaulio, anabaptistai tarnauja kenčiantiems ir skurstantiems.

12. Jie pabrėžia, kad bažnyčia turi būti misijinė. Anabaptistai tiki, kad Kristus paliepė bažnyčiai eiti į visą pasaulį ir padaryti žmones jo mokiniais, krikštijant juos bei mokant paklusti jo įsakymams. Visus tikinčiuosius Kristus siunčia skelbti Evangeliją.

Kas tie anabaptistai? LKB šaknys

Parašė

Ketvirtadienis, 08 Gruodis 2005 00:21 - Atnaujinta Penktadienis, 24 Kovas 2006 19:03

Tai – esminiai anabaptistų principai. Nors kai kuriuos iš šių bruožų galime rasti ir kituose krikščioniškuose judėjimuose, visi dvylika išskiria anabaptistus kaip atskirą grupę.

Protestantiškoji reformacija sustojo pusiaukelėje. Ankstyvieji anabaptistai, nors skirtingi ir netobuli, užsibrėžė ne mažiau, kaip atkurti bažnyčią, kurios pagrindas niekas kitas, kaip Šventasis Raštas.

Autorius - [John H. Redekop](#)